

universitetscenter i Roskilde næppe nogen sinde vil tale for en afdeling i dette område. Det øvrige uddannelsesmiljø er naturligvis af betydning: gymnasium, højskole, skolecentral, et vel udbygget skolevæsen omfattende bl. a. specialundervisningens forskellige grene.

Flere af ønskerne om placeringen af de kommende afdelinger er enten fremsendt af eller støttet af *lærerkredse* og/eller *kursusbestyrelser for provinsårskursus*. Da der i de fleste tilfælde er divergerende opfattelser, er det begrænset, hvor meget vægt der kan lægges på disse tilkendegivelser.

I min tidligere redegørelse har jeg videre berørt spørgsmålene om *planlægning af egnsudvikling og planerne om oprettelse af regionalbyer*. Da man mig bekendt endnu kun er på det forberedende stadium med hensyn til denne planlægning, er det ikke muligt for mig at inddrage disse spørgsmål i overvejelserne.

Jeg skal på den her skitserede baggrund og ud fra de anførte hovedsynspunkter tillade mig at fremsende følgende indstilling vedrørende placeringen af de resterende afdelinger:

Nordvestlige og sydlige Jylland.

De områder, der skal dækkes, er ikke på forhånd angivet ved bestemte grænser. Grænserne for de to afdelinger i Ålborg og Århus er ikke endelig fastlagt, og det gælder naturligvis endnu mindre grænserne mellem de ikke oprettede afdelinger. Det er heller ikke på forhånd afgjort, om man skal foretrække at oprette 1 eller 2 afdelinger i det sydlige Jylland.

Esbjerg er langt den største by i dette område; den har et omfattende uddannelsesmiljø med bl. a. seminarium, gymnasium, musikkonservatorium og højskole, og den har gode trafikforbindelseslinier. Hertil kommer, at Esbjerg årskursus igennem flere år har hævdet sig som et provinsens største. Planlægningsrådets forslag om, at et af de kommende universitetscentre opbygges i Esbjerg-Ribe-området, er ligeledes udtryk for, at Esbjerg er placeret stærkt.

Når Fredericia-Vejle-Kolding-området står svagere, selv om områdets samlede uddannelsesmiljø naturligvis er udmærket, skyldes det først og fremmest beliggenheden. En placering her ville byde på mange af-

grænsningsvanskeligheder, såvel i relation til Odense og Århus som i relation til Sønderjylland. Haderslev har i forhold hertil en bedre beliggenhed, særlig i relation til de sydligste dele af Sønderjylland og til danske lærere i Sydslesvig. Den opfylder alle rimelige krav til uddannelsesmiljøet med tilstedeværelsen af bl. a. seminarium og gymnasium. Det vil dog være meget vanskeligt at afgrænse eventuelle afdelinger i Esbjerg og Haderslev i forhold til hinanden og vanskeligt at give begge afdelinger en hensigtsmæssig størrelse. Hele området omfatter mellem 3500 og 4000 lærere, afhængig af, hvor grænsen mod nord lægges. En lille afdeling vil som nævnt få vanskeligt ved at kunne gennemføre et tilstrækkeligt alsidigt uddannelsesprogram, og det bliver næppe muligt, selv i de „store“ fag, at få et så stort og konstant timetal, at der bliver grundlag for ansættelse af heltidslærere. En stor afdeling i *Esbjerg* vil efter min opfattelse bedst kunne forestå tilrettelæggelse og gennemførelse af den nødvendige kursusvirksomhed inden for hele det sydjyske område. Der må selvfølgelig lægges kursus ud til en række andre byer, ikke mindst til de store byer på østkysten. Det er muligt, at det vil vise sig hensigtsmæssigt, at afdelingsinspektøren i områder uden for afdelingsbyen, hvor der er grundlag for en omfattende kursusvirksomhed, bør have en medhjælper, der har til opgave at sikre kontakten med skolemyndigheder og institutioner inden for området og yde støtte til kursislærere og kursusdeltagere. I det sydlige Jylland ville det være naturligt at placere en sådan medhjælper i Haderslev. Derimod må jeg lægge vægt på, at planlægningen af kursusvirksomheden og ansættelse af faste lærere må ske for det sydlige Jylland som en helhed.

Afdelingen i det *nordvestlige Jylland* vil efter min mening få de bedste udviklingsbetingelser i *Herning*. Den er den afgjort største af de tre byer, og der findes et betydeligt større antal lærere i byen og dens opland, end tilfældet er for Skives og Holstebros vedkommende. Af uddannelsesinstitutioner har Holstebro et gymnasium under opbygning; Skive har et seminarium og får i nær fremtid et gymnasium. Herning har såvel seminarium som gymnasium foruden flere andre pædagogiske institutioner,